

Jordbruk- och analysavdelningen
Patrik Eklöf
070 369 74 01
patrik.eklof@jordbruksverket.se

Rapport från expertgrupps- och kommittémöte för spannmål, oljeväxter, ris, socker och olivolja inom den gemensamma marknadsordningen den 26 maj 2026

Sammanfattning

Endast sedvanliga dagordningspunkter om väderleksutvecklingen och marknadssituationen för de olika produkterna samt redovisning av medlemsländernas statistikrapportering.

Nästa möte: 25 juni.

1. Väderlekssituationen 1 april – 9 maj

Kommissionen redovisade väderlekssituationen enligt den senaste rapporten från JRC. Sammanfattningsvis bedömdes att förhållandena för olika grödor i EU hade varit generellt sett gynnsamma och att de höstsådda grödor utvecklats väl. Vårsådden närmar sig slutet i många regioner men svala och blöta förhållanden har försenat sådden och grödornas utveckling i sydöstra EU. Sen frost kan ha påverkat raps lokalt i delar av Central- och Östeuropa. Otillräcklig nederbörd i april i Central-, Öst- och Nordeuropa bromsade ackumuleringen av biomassa. Det senaste och kommande svalare väder med mer regn i Central- och sydöstra Europa kan dock återställa markfuktigheten och förbättra grödornas utveckling. Prognoserna för hektaravkastningen för olika grödor hade sänkts något denna månad på grund av ovanstående väderleksförhållanden. Hektaravkastningarna ligger dock fortfarande i linje med eller över femårsgenomsnittet.

Rapporten innehöll också en bedömning av skördeutsikterna i de Nordafrikanska länderna. Rikligt med nederbörd och gynnsamma grundvattennivåer har bidragit till exceptionella odlingsförhållanden som kan leda till höga skördar, särskilt i Marocko och Algeriet. EU exporterar i normfallet mycket spannmål till dessa länder, vilket kanske inte blir fallet under 2026/27 med tanke på de förväntade skördeökningarna i dessa länder.

2. Marknadssituationen för socker

Kommissionen redovisade kortfattat marknadssituationen för socker eftersom det bland annat saknades både pris- och lageruppgifter från medlemsländerna.

Sockerpriserna hade stigit med 1-5 % på världsmarknaden jämfört med föregående månad. Orsaker till den högre prisnivån var bland annat Indiens exportförbud, ökad produktion av etanol i stället för socker i Brasilien samt ökad risk för att väderfenomenet El Nino som kan innebära lägre sockerproduktion i Asien. JRC rapporten visade på genomsnittlig hektaravkastning för sockerbeter i EU 2026, denna beräknas uppgå till 77,4 ton/ha. Den svenska hektaravkastningen hade beräknats till 72,7 ton/ha.

Kommissionen meddelade att förordningen som suspenderar möjligheten till att använda råsocker för aktiv förädling kommer att publiceras den 27 maj.

3. Marknadssituationen spannmål, oljeväxter, ris och olivolja

Stigande priser noterades för vete i mitten på maj när USDA i sin prognos sänkte främst den amerikanska veteskörden. Veteskörden i USA beräknas bli den lägsta på 50 år. Även andra stora veteexportörer som Ryssland, EU och Kanada beräknas få lägre skördar. Priserna för både vete och majs föll därefter tillbaka något trots att oljepriserna steg och att kriget i svartahavsområdet intensifierades samt att Hormuzsundet fortfarande är stängt. Senare information från den amerikanska sidan om nytt handelsavtal mellan USA och Kina bidrog dock till att dämpa prissänkningen genom återköp av tidigare sålda kontrakt. Enligt uppgift ska Kina göra årliga uppköp av jordbruksprodukter till ett värde av 17 miljarder dollar. Avtalstiden uppges var 2026–2028. Bättre väderleksutsikter i USA och en förväntan om ett avtal mellan USA och Iran har på senare tid åter fått priserna att sjunka.

Priset på raps är fortsatt högt i EU och tangerar prisnivåerna som gällde i början av maj i år. Höga oljepriser, lägre export av palmolja från Indonesien samt högre priser på sojaböner (beroende på köp av Kina) är några faktorer som påverkat rapspriset.

Kommissionen redovisade både USDA:s och IGC:s prognoser avseende produktion, konsumtion och lager av spannmål och oljeväxter i världen. Den senaste prognosen är från IGC och i denna justerades den globala produktionen av spannmål 2025/26 upp till 2 474 miljoner ton, främst beroende på ökad produktion av majs i Argentina. Den totala veteproduktionen hölls oförändrad på 845 miljoner ton medan produktion av majs ökade till 1 324 miljoner ton. Utgående lager av spannmål höjdes till 638 miljoner ton eftersom konsumtionen i Indien sänktes. Den preliminära prognosen för den kommande spannmålsskörden 2026/27 sänktes till 2 414 miljoner ton bland annat beroende på lägre användning av mineralgödsel i

världen, främst i länderna på södra halvklotet. Den globala rapsproduktionen för 2025/26 väntas öka till 95 miljoner ton och konsumtionen bedöms nå 94,2 miljoner ton. För 2026/27 väntas produktionen minska till 94,3 miljoner medan konsumtionen stiger till 95,3 miljoner ton beroende på god efterfrågan.

Kommissionens senaste uppskattning avseende skörden av spannmål och oljeväxter 2026/27 framgår av nedanstående tabeller

EU27 2026/2027 Production

	2025/26	2026/27			
	Forecast	Apr Projection	May Projection	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-year av. (%)
Soft wheat	135.0	127.3	126.9	-6.0	0.2
Durum wheat	8.1	7.8	7.9	-2.5	1.7
Barley	55.6	52.9	51.7	-6.9	2.5
Maize	60.2	61.1	60.3	0.3	0.2
Rye	7.3	6.9	6.9	-5.7	-5.9
Oats	8.8	7.7	7.8	-12.3	3.8
Total	289.9	277.6	275.2	-5.1	0.1

Source: DG AGRI - E4

EU OILSEEDS PRODUCTION

	5-year trimmed average	2025/26	2026/27		
			May	vs. 2025/26 (%)	vs. 5-y AVG (%)
Rapeseed	18.79	20.18	20.85	3.3	11.0
Sunflower	9.27	8.72	8.91	2.1	-4.0
Soya Beans	2.75	2.82	2.79	-1.2	1.2
TOTAL	30.82	31.79	32.62	2.6	5.8

Sources : EC - DG AGRI.

För ris informerade kommissionen bland annat om stigande priser i Asien pga. höga kostnader för mineralgödsel. Detta gällde dock inte för Indien eftersom stora lager finns att tillgå i landet efter en mycket stor skörd av ris.

Skörden av oliver 2025/26 för tillverkning av olja avslutades i april i år, vilket innebar förändrade produktionsuppgifter jämfört med de som redovisades på tidigare möte. Priserna på olivolja är fortsatt stabila men överlag lägre än det senaste femårsgenomsnittet.

5 Marknadstransparens

Information från kommissionen om medlemsländernas rapportering av priser och andra uppgifter för vegetabiliska produkter i olika handelsled. Medlemsländernas rapportering av lageruppgifter för spannmål, oljeväxter samt utsäde hade förbättrats något sedan föregående månad.